

Parsování v Haskellu, knihovna Parsec

IB016 Seminář z funkcionálního programování

Vladimír Štill, Martin Ukrop

Fakulta informatiky, Masarykova univerzita

Jaro 2016

Haskell má několik balíčků pro práci s regulárními výrazy:

- většina se nachází v modulech `Text.Regex.*`
- „základní“ posixová implementace v balíku `regex-posix`
- pěkný přehled možností různých balíčků najdete třeba na https://wiki.haskell.org/Regular_expressions

Vesměs stejný princip jako u jiných jazyků.

Syntaktické analyzátoři (parsery)

Základní regulární výrazy často nestačí.

→ využijeme syntaktické analyzátoři (parsery)

- lexikální analyzátor **Alex** + syntaktický analyzátor **Happy**
(podobné kombinaci *lex/flex* + *bison/yacc*)
- **Parsec** – knihovna založena na parserových kombinátorech, zvládá i tvorbu lexikálních analyzátorů
- **Attoparsec** – další kombinátorová knihovna, hlavně pro síťové protokoly a komplikované textové/binární formáty
- **Polyparse** – alternativní kombinátorová parsovací knihovna

- myšlenka: definujeme parser pomocí většího množství menších/jednodušších parserů
- balík `parsec`, není součástí standardní distribuce
- nejpoužívanější funkce přímo v modulu `Text.Parsec`
- pro naše účely hlavně funkce z modulů `Text.Parsec.Char` a `Text.Parsec.Combinators`
- pro zjednodušení typování importujte i modul `Text.Parsec.String`

Datový typ Parser

`myParser :: Parser a`

`myParser` je parser, který zpracuje vstup na hodnotu typu `a`

Datový typ Parser

`myParser :: Parser a`

`myParser` je parser, který zpracuje vstup na hodnotu typu `a`

Typ `Parser a` je však pouze specifický případ parseru:

`type Parser a = Parsec String () a`

`type Parsec s u a = ParsecT s u Identity a`

`ParsecT s u m a` představuje parser, který zpracovává typ `s`, udržuje si stav typu `u`, pracuje v monádě `m` a vrací výsledek typu `a`.

Aplikace parserů

Jelikož dovnitř typu `ParsecT s u m` a nevidíme, voláme parsery pomocí specializovaných funkcí.

```
parse :: Stream s Identity t =>
  Parsec s () a -> SourceName -> s ->
  Either ParseError a
```

- `parse p name input` spustí parser `p` na vstupu `input`, `name` se bude používat pouze na identifikaci v chybových hláškách
- výsledkem je buď sparovaná hodnota nebo chyba (typu `ParseError`)

Aplikace parserů

Jelikož dovnitř typu `ParsecT s u m a` nevidíme, voláme parsery pomocí specializovaných funkcí.

```
parse :: Stream s Identity t =>
  Parsec s () a -> SourceName -> s ->
  Either ParseError a
```

- `parse p name input` spustí parser `p` na vstupu `input`, `name` se bude používat pouze na identifikaci v chybových hláškách
- výsledkem je buď sparsovaná hodnota nebo chyba (typu `ParseError`)

```
parseFromFile :: Parser a -> String ->
  IO (Either ParseError a)
```

- `parseFromFile p f` spustí parser `p` na obsahu souboru `f`
- importováno z modulu `Text.Parsec.String`

Základní znakový parser

- Pro zpřehlednění typů používáme typové synonymum `Parser` z modulu `Text.Parsec.String` (zmiňované parsery jsou obecnější).
- `Parser` má instanci pro třídy `Functor`, `Applicative` i `Monad`, což nám usnadní práci s vícero parsery.

Základní znakový parser

- Pro zpřehlednění typů používáme typové synonymum `Parser` z modulu `Text.Parsec.String` (zmiňované parsery jsou obecnější).
- `Parser` má instanci pro třídy `Functor`, `Applicative` i `Monad`, což nám usnadní práci s vícero parsery.

`satisfy :: (Char -> Bool) -> Parser Char`

- parser `satisfy f` uspěje, jestliže načtený znak splňuje zadaný predikát (pak vrátí tento znak)

Základní znakový parser

- Pro zpřehlednění typů používáme typové synonymum `Parser` z modulu `Text.Parsec.String` (zmiňované parsery jsou obecnější).
- `Parser` má instanci pro třídy `Functor`, `Applicative` i `Monad`, což nám usnadní práci s vícero parsery.

`satisfy :: (Char -> Bool) -> Parser Char`

- parser `satisfy f` uspěje, jestliže načtený znak splňuje zadaný predikát (pak vrátí tento znak)

`char`, `digit`, `letter`, `anyChar`, `space`, `oneOf`, `noneOf`, ...

Využijeme instanci Parser pro třídu Monad:

- `return x` je parser, který nic nečte a vrátí hodnotu `x`
- operátor `>>=` předá sparsovanou hodnotu zleva doprava

Využijeme instanci Parser pro třídu Monad:

- `return x` je parser, který nic nečte a vrátí hodnotu `x`
- operátor `>>=` předá sparsovanou hodnotu zleva doprava

Parser pro 2 libovolné znaky:

```
twoChars = do
  char1 <- anyChar
  char2 <- anyChar
  return [char1, char2]
```

Využijeme instanci Parser pro třídu Monad:

- `return x` je parser, který nic nečte a vrátí hodnotu `x`
- operátor `>>=` předá sparsovanou hodnotu zleva doprava

Parser pro 2 libovolné znaky:

```
twoChars = do
  char1 <- anyChar
  char2 <- anyChar
  return [char1, char2]
```

`string`, `between`, `count`, ...

$\langle | \rangle :: \text{Parser } a \rightarrow \text{Parser } a \rightarrow \text{Parser } a$

- $p \langle | \rangle q$ se pokusí nejdříve použít parser p a jestli uspěje, vrátí jeho výsledek
- jestli p selže bez toho, aby spotřeboval nějaký vstup, použije se parser q

Kombinace parserů – alternativa

$\langle | \rangle :: \text{Parser } a \rightarrow \text{Parser } a \rightarrow \text{Parser } a$

- $p \langle | \rangle q$ se pokusí nejdříve použít parser p a jestli uspěje, vrátí jeho výsledek
- jestli p selže bez toho, aby spotřeboval nějaký vstup, použije se parser q

Parser pro pozdrav:

```
greeting = string "hello" <|> string "ahoj"
```


Kombinace parserů – alternativa

`<|> :: Parser a -> Parser a -> Parser a`

- `p <|> q` se pokusí nejdříve použít parser `p` a jestli uspěje, vrátí jeho výsledek
- jestli `p` selže bez toho, aby spotřeboval nějaký vstup, použije se parser `q`

Parser pro pozdrav:

```
greeting = string "hello" <|> string "ahoj"
```

```
many, many1, option, optional, sepBy, sepBy1, ...
```

Kombinace parserů – alternativa

```
greeting2 = string "hello" <|> string "how-are-you"
```

Kombinace parserů – alternativa

```
greeting2 = string "hello" <|> string "how-are-you"
```

greeting2 na řetězci "how-are-you" selže – levá alternativa sice selhala, ale spotřebovala vstup!

Kombinace parserů – alternativa

```
greeting2 = string "hello" <|> string "how-are-you"
```

`greeting2` na řetězci "how-are-you" selže – levá alternativa sice selhala, ale spotřebovala vstup!

```
try :: ParsecT s u m a -> ParsecT s u m a
```

- `try p` se chová stejně jako parser `p`, ale když `p` selže, vrátí se ve vstupu, jako by žádný nebyl parserem `p` spotřebován
- Pozor: používání `try` zvyšuje složitost parsování! (Ale na druhou stranu nám umožňuje mít libovolný *lookahead*.)

Instance pro Applicative, Monad

- >>
spaces >> identifier

Instance pro Applicative, Monad

- `>>`
`spaces >> identifier`
- `liftAX`
`liftA2 (+) number number`

Instance pro Applicative, Monad

- `>>`
`spaces >> identifier`
- `liftAX`
`liftA2 (+) number number`
- `<$>`
`(++"!") <$> greeting`

Instance pro Applicative, Monad

- >>
spaces >> identifier
- liftAX
liftA2 (+) number number
- <\$>
(++"!") <\$> greeting
- <\$
"greeting here" <\$ greeting

Instance pro Applicative, Monad

- `>>`
`spaces >> identifier`
- `liftAX`
`liftA2 (+) number number`
- `<$>`
`(++"!") <$> greeting`
- `<$`
`"greeting here" <$ greeting`
- `<*>`
`(,) <$> key <*> value`

Instance pro Applicative, Monad

- `>>`
`spaces >> identifier`
- `liftAX`
`liftA2 (+) number number`
- `<$>`
`(++"!") <$> greeting`
- `<$`
`"greeting here" <$ greeting`
- `<*>`
`(,) <$> key <*> value`
- `<*`
`string "Hello" <*> spaces <*> name`

Instance pro Applicative, Monad

- `>>`
`spaces >> identifier`
- `liftAX`
`liftA2 (+) number number`
- `<$>`
`(++"!") <$> greeting`
- `<$`
`"greeting here" <$ greeting`
- `<*>`
`(,) <$> key <*> value`
- `<*`
`string "Hello" <*> spaces <*> name`
- `*>`
`string "Hello" *> spaces *> name`

Napište parser pro:

- čísla která mohou mít desetinnou část – "12", "12.54"
- správně uzávorkované výrazy – "((()())())"
- datum – "2015-04-14"
rozpoznaný řetězec číslic můžete konvertovat funkcí `read`,
výsledek ať je vámi definovaného typu `Date`, rozsah
kontrolovat nemusíte
- výraz s přirozenými čísly a operacemi – $(2+5)*2$
precedenci operátorů neřešte, parser ať výraz rovnou
vyhodnotí, tj. ať je typu `Parser Int`